V - 792 numaralı Petrol Kanunu :

Ancak halen meriyet mevkiinde olan 792 numaralı Petrol Kanunu bu mevzu ile hususi ve yabancı sermayeyi alâkalandırmaya kâfi gelmemektedir. Menşe memleketi olan Romanya'da dahi beğenilmeyip neşir tarihi olan 1924 ten iki yıl sonra 1926 da ilga edilen Petrol Kanunu mevzuatımıza intikal eden şekli ile, bugün artık, ihtiva eylediği hükümler bakımından hayatiyetini ve tatbik kabiliyetini kaybetmiştir. Filhakika 24 Mart 1926 tarihini taşıyan bu kanunda petrol arama ve işletmesinde mesaha ve müddete mütaallik hükümler petrolcülüğün bugünkü müterekki tekniğine uymadığı gibi, resim ve vergilere ait kayıtlar da eskimiştir. Nihayet 792 numaralı kanun son derece natamamdır. Ve petrol istikşaf, arama ve işletmesine mütaallik birçok hususları derpiş eylemediği gibi nakil, tasfiye ve imal safhalarını hiç nazarı itibara almamıştır. Bu sebeplerden dolayı bu kanunun ilgası ile en yeni yabancı mevzuat ve ezcümle Venezüella, Kanada, Peru, Kolombia, İsrail kanunları incelenerek ve angaje edilen ecnebi mütehassısların fikir ve mütalâalarından istifade ederek baştan nihayete kadar ihtiva eylediği hükümlerle sistematize edilmiş ve memleketimizin icaplarına ve ihtiyaçlarına uygun bir kanun hazırlanması yolu ihtiyar olunmuştur.

VI - Bir petrolcü gözü ile memleketimizdeki durumu :

Memleketimiz geniştir. Kâfi miktarda yola sahip değildir. Mesafeler uzundur. Jeolojik, Jeofizik ve sair tetkikler çok noksandır. Umumi jeolojik durumun tesbiti için dahi masraflı çalışmalara ve büyük tecrübeye ihtiyaç vardır. Ancak Maden Tetkik ve Arama Enstitüsündeki malûmata göre memleketimizde petrol bulunması ihtimali mevcuttur.

Orta - Şark petrolleri, bugünkü halîyle Avrupa piyasasını doyurabilmektedir. Eskiden olduğu gibi Avrupa'ya artık çok uzak yerlerden petrol getirilmemektedir. Orta - Şarkta gittikçe artan isihsal muvacehesinde ise Avrupa petrol bakımından meşbu hale gelebilecektir. Bu itibarla dış piyasa durumumuz çetin olduğundan rekabet edebilme imkânları hazırlanmalıdır. İç piyasa durumumuz alâka çekicidir. Memleketimizdekî inkişaf akar yakıt sarfiyatının daimî surette artmasını intaç eyliyecektir.

Memleketimiz mütehassıs teknik personel bakımından fakirdir.

VII - Petrol kaynaklarımızın bir an evvel bulunup kıymetlendirilmesinden ve işletilmesinden beklenen başlıca faydalar :

Yeraltında duran ve bugün için memlekete hiçbir faydası olmıyan ve hattâ bulunduğu yer ve miktarı dahi katî surette bilinmiyen bir millî servet kıymet kazanacaktır.

Bu suretle memleket, kalkınmasında muhtaç bulunduğu akar yakıtı döviz harcamadan elde edecektir. İstihsal ihtiyaçtan fazla olursa ayrıca döviz kazanacaktır.

Memlekette petrol sanayii kurulabilecektir. Bunun yaratacağı iş hacmının doğuracağı bütün iktisadi ve içtimai sonuçlardan faydalanılacaktır. İktisadi bünyemiz kuvvetlenecektir. Bu sonuçların getireceği refah şimdiden düşünülenlerin üstüne çıkabilecek mahiyettedir.

Bütün bunların yanında Hazinemize de oldukça ehemmiyetli varidat sağlanmış olacaktır.

VIII - Tasarıya hâkim olan prensipler :

1. Petrolün bulunması ve işletilmesinin arzettiği risklere ve müşkülâta ve pek çoğunun sahip bulunduğu büyük sermayeye ve diğer malî ve teknik imkânlara ve tecrübeye binaen memleketimizdeki petrol yataklarının aranması ile ilk zamanlarda hemen munhasıran yabancı şirketler alâkalanabileceklerdir. Yeter ki memleketimizin şartları, bu şirketlerin çalışmasına müsaade etsin ve petrol keşfi ihtimali bulunan diğer yabancı memleketlerden daha elverişli bulunsun.

2. Petrolün bulunmasını temin eden en kısa yol ise, muhtelif fikir ve görüşlerin çarpışmasına imkân veren, yani sahaların mahdut sayıdaki şirketlerin elinde toplanmasına mâni olan yoldur.